

3.4. Етказиб беруучининг ёки Истеммолчининг балансидан бўлгани газ ўлчаш приборни ва/ёки ўлчов комплекси унинг мулки хисобланади.

3.5. Истеммолчи томонидан газ ўлчаш приборни ва/ёки ўлчов комплекси таълови теншили кондадар ва мөъబорга мувофик амалга оширилади ва Етказиб беруучи билан келишинади. Истеммолчи томонидан газ ўлчаш приборни ва/ёки ўлчов комплекси газ Истеммолчининг хисобига олиш ва назорат килининг автоматизаштирилган тезим (ТТХЧАТ-АСКУТ) ларига узанини лозин.

3.6. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексини ўрнатишни ва ишлатиш амалдаги кондадар ва мөъబорга мувофик амалга оширилиши керак.

3.7. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплекси эгаси уни ишлатиш давомнида О'з DSU 8.030:2008 “Еъоли ва энергия. Хисобга кўйнадиган умуумий талаблар”, О'з DSU 8.031:2008 “Ёнлиги ва энергия. Ўлчаш приборлари билан жижоҳазни на унарин ишлатин” давлат стандартлари талабларига, шунингдек ўлчаш приборларни ишлаб чирадуруванинг талабларига риоя килиш.

3.8. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексини метрологик ва техник тавсифларни замандаги мөхберлар ва қонидаги мувофик бўлниши керак.

3.9. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплекслари “Ўзстандарт” агентлигининг жорий киёслов кўригидан ўтказилган сертификати ва/ёки метрологик аттестациясига эта бўлниши керак. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексиниң киёслов кўриксидан ва/ёки метрологик аттестациясидан ўтиш даварини “Ўзстандарт” агентлиги белгитади.

Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплекслари эгаси газ ўлчаш приборларини киёслов кўригидан ўтказини ва/ёки ўлчов комплексларини (ва унинг таркибий кисмларини) “Ўзстандарт” агентлигидаги метрологик мөсалудларидан ўтказипшилган ўз вактида бахшланиши учун масуллайди.

3.10. Рекомендацияни ва/ёки ўлчов комплексиниң кисмларини счиш, (киёслов кўриги/кампирваш, торайниш мосламасини алмаштириш, таймираш) газ ўлчаш приборларини ва/ёки ўлчов комплексиниң кисмларини счиш ва ўрнатниш техник ва/ёки ишлаб чиқарни энтибасири асосдан келишув бўйича ва ишқала томонининг вакилини шигардлашсанда оширилади.

Газ ўлчаш приборларини ва/ёки ўлчов комплексиниң кисмларини счиш, ўрнатниш, уни ишлаб чиқарувининг талабларига ва амалдаги мөъబор ва кондадар музофик эгаси (биз унинг сервис хизмат кўрсатувчи вакили) томонидан амалга оширилади.

Газ ўлчаш приборларини ва/ёки ўлчов комплексиниң талабларига ва амалдаги мөъబор ва ўрнатниш, уни ишлаб чиқарувининг талабларига ва амалдаги мөъబор ва кондадар музофик эгаси (биз унинг сервис хизмат кўрсатувчи вакили) томонидан амалга оширилади.

Етказиб беруучининг ёки Истеммолчининг тезимини газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексиниң эгаси чиқаради.

3.12. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексларини молернизацияцияни, газ ўлчаш приборларини алмаштириш, газни ўрнанинг боска усулаарини танланни масалалари Етказиб беруучи билан келишилади.

3.13. Газининг физик-химёвий параметрлари (стандарт шароғлаги зичлик, азот ва карбонат ангирид) газ ўлчаш приборининг конфигурациясига киритилади.

Газ ўлчаш приборининг эгаси газининг физик-химёвий параметрларини ўз вактида газ ўлчаш приборини конфигурациясига киритишни таъминлайди. Етказиб беруучи Истеммолчига газининг физик-химёвий параметрларини ўз вактида етказиб бернишинни таъминлайди.

3.14. Етказиб беруучи ўзининг тамғаларини газ ўлчаш приборларига ва/ёки ўлчаш комплексининг газ жажмини ўлчашга тасир қилидиган кисмларига йўнатылган Истеммолчи иштирокида ўрнатади ва тегинлини далолатнома тузишади. Ўрнатылган тамғаларни бутлилига Истеммолчининг газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексларни ва уларни таркабий кисмларининг тутри ишланини кузатишни хукуқига эга. Шу билан бирга, Истеммолчи Узбекистон Республикаси ва/ёки конуничилинига мувофик Етказиб берувчи вакидларининг ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчаш комплексларига тўсиксиз киришини таъминлайди.

3.15. Етказиб беруучи Истеммолчининг газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексларни ва уларни таркабий кисмларининг тутри ишланини кузатишни хукуқига эга. Ўзбекистон Республикаси ва/ёки Ўзбекистон Республикаси ишлаб чиқарувчи мувофик Етказиб берувчи вакидларни таъминлайди.

3.16. O'z DS 8.586.(1-5)-2005 бўйича ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексларига олишга келган тақидида O'z DS 8.064:2017 бўйича ишлаб чиқарувчи мөхборлар юзага келган ўзбекистонишидаги (коректировка). Ўлчаш курнишаси ва /ёки ўлчаш газининг мөхдори хисобланади (коректировка). Ўлчаш курнишаси ва/ёки ўлчаш приборларига руҳсатсиз аранданиши холатлари бўндан мустасно.

3.17. Олинган газ учун хисоб-китоб, куйидаги хосларда таъмданмаган газдан фойдаланиши ускунасининг 24 соят давомиди ишлаб турниши хисоб-китобдан амалга оширади:

а) газни хисобга олмаган холда газ истеммоли – газни хисоблаш прибори ва газни сарф килиш нормаси бўлмаганде, газни хисобни приборини чеглаб ўтган холда истеммол килиш (ноконуний байнес линиялари улантганда) охирига хатлодан ўтказини далолатномаси тузишган кунгача, лекин даъво муддатидан кўп бўлмаган давра;

б) хисобга олиш приборни улчиш тартиби ва схемаси ўтказтирилганда – охирги хетловдан ўтказиш далолатномаси тузишган кунгача, лекин даъво муддатидан кўп бўлмаган давра;

в) хисобга – олиш прибори бўзиганда (хисобга олиш прибори бўзиганинни тасдиқловчи хужжатлар мавжуд бўлганданда) – шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларини ишоблашга олиган холда бир хисоб-китоб давридан кўп бўлмаган вакта;

г) хисобга олиш прибори мавжуд бўлмаганда – хисобга кўригидан ўтказиш учун очиганда – хисобга олиш прибори етилган кундан “Ўзстандарт” агентлигидан ўтказилади, сертификат олиниб жойига ўрнатылган кунгача бўлган вакта;

д) хисобга олиш приборини киёслов кўригидан ўтказиш ва/ёки ўлчов комплексини метрологик аттестациядан ўтказиш муддати тутгачан кундан киёслов кўригиданаметрологик аттестация ўтказиш муддати тутгачан кундан вакти;

куригитдан ёки метрологик аттестация ўтказиш учун очиган кунгача бўлган вакти;